

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Servis Non Ordinandis, & eorum manumissione. Titulus XVII. [i.e. XVIII.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

DE SERVIS NON ORDINAN-
dis, & eorum manumissione.*Titulus XVII.*

Continuatio.

Status & conditio personę impediunt Ordinationem, nisi is, qui seruituti obnoxius, in libertatem, & ex veteri, in nouū hominem, per manumissionem trāsmutetur, toto tit. eod.

Quid Seruitus?

Seruitus est, cōstitutio iuris gentiū, vt inquit Imperator, inst. de iure personarum, qua quis, contra naturam, alieno dominio subiicitur.

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens sunt, ius gentium, & ius ciuile, quia vel iure gentium, vel iure ciuili, serui fiunt.

Quod Subiectum?

Subiectum est, persona serui dominicę potestati subiecti.

Quod Obiectum?

Obiectum seruitutis est, seruitium, ad cuius præstationem seruus domino obligatur.

Quæ Forma?

Forma seruitutis est, obligatio illa partim iure gentium, partim iure ciuili introducta, qua seruus domino tenetur. Variè autem in potestatem dominicam redigitur. Iure gentiū quidem, per captiuitatem, vel natiuitatem: nam capti in

H. bello

bello publico, serui hostium efficiebantur, l. 4. ff. de statu hominum, & natus ex ancilla seruituti obnoxia conditionem sequitur matris, licet aliàs quoad honores & dignitates patris status profit. Ius etiam ciuile certos modos efficiendi seruos tradit. Primus est, venditio sui ipsius. ad quam requiruntur quatuor, 1. iusta ætas, scilicet, 20. annorum. 2. consensus vendentis. 3. participatio præcij. 4. notitia conditionis, glo. in c. ius gentium, dist. 1. Abb. c. sicut, ext. de iureiuran. Et nota infra, de Treuga & pace, vide c. de famulis, & c. nullus, extr. eod. c. Episcopus, §. libertus, 12. quæst. 2. Secundus, autoritas Principis in cõfugientibus ad latronum familiam, l. 2. C. quibus ad liber. procla. nõ licet. Tertius, assertio principalis, l. 1. §. omnes, C. de assert. toll. Quartus, ingratitude erga patronos, l. 2. C. de liber. & eorum lib. Quintus, capitale supplicium. nã damnatus ad mortem per sententiam, seruus pœnæ efficitur, l. qui ultimo, ff. de pœn.

Quæ causa Finalis?

Causa finalis seruitutis est, vt homines in publico bello capti seruarentur. Imperatores enim captiuos vendere solebant & per hoc seruare ne occiderentur, l. 4. ff. de statu hominum.

Qui Effectus Seruitutis?

Effectus sunt, 1. quòd seruus, quicquid acquirit, domino, cuius potestati subiectus est, acquirit, l. 1. §. igitur, ff. de statu hominum. 2. quòd oës ei actus ciuilis iuris sunt interdicti: nec testamenta, facere, nec testificari: licet ex persona domini

mini contrahere possit, l. si filius fam. ff. de testamento, & l. qui testamento, §. seruus, ff. de testamento. 3. quod sacra, & Ecclesiastica munia ei sint prohibita: nec ad Ordines promoueri possit, nisi per expressam manumissionem, vel tacito domini consensu libertatem sit consecutus, tot. tit. hoc, & per tot. dist. 54.

Quæ causa Prohibitionis?

Causa prohibitionis est, utilitas conditionis seruilis, & ediuersò dignitas clericalis, c. admittuntur, 54. dist.

Quæ Cognata?

Affinitatem quandam cum seruitute, quoad subiectionem habet, adscriptitiorum, propriorum hominum, & monachorum, vel religiosorum, cuiuslibet Collegij Prælato subiectorum, conditio: in quibus omnibus est quædam seruitutis imago, Nouel. de monach. §. cogitandum.

Quæ Pugnancia?

Pugnancia sunt, ingenuitas, & libertinitas.

Qui dicuntur Ingenui?

Ingenui sunt, qui, quamprimum vt nati sunt, liberi sunt, quod fit: si ex vtroq; parente libero, vel matre tantum, vno ex tribus temporibus, videlicet, cõceptionis, gestionis, vel natiuitatis, tempore, in libertate existente, natus est, l. & seruorum, §. ingenui, ff. de stat. hom.

Qui sunt Libertini?

Libertini sunt, quibus per manumissionem à domino libertas concessa est, l. libertini, ff. de stat. hominum.

H 2

Quæ

Quæ causa Efficiens?

Causa efficiens libertinitatis est, beneficentia & voluntas domini manumittentis seruum.

Quod Obiectum?

Obiectum est, ipsa libertas.

Quæ Forma?

Forma libertinitatis est, ipsa manumissio, quæ est constitutio iuris gentiũ secundarij, qua quis dominio alieno secundum naturam eximitur, l. manumissiones, ff. de iustitia & iure, Et huius, veteri iure Romanorum, tres erant modi, vt apud Ciceronem in Top. & Vlp. in frag. tit. 1. Censur, videlicet, vindicta, & testamentum. censu dicebantur manumitti, qui iussu domini, siue eius voluntate nomen deferebant in censum anno quoquo lustrali: est de ea re pulcher locus in Orat. pro Arch. poet. Manumissio vindicta fiebat apud magistratum, prætorem, consulem, & proconsulem, quibusdam solennibus obseruatis: de hac, & de testamentaria manumissione multi sunt in ff. & C. titul. His tribus modis adijcit Iustinianus, in instit. tit. de libertinis, §. multis autem, alios manumittendi modos.

Qui Effectus?

Inter alios effectus, hic vnus est, quod seruus manumissus quodammodo sui iuris effectus, actus iuris ciuilibus exercere, & ad ordines promoueri, eaque, quæ muneris ecclesiastici sunt, liber peragere possit. Circa hunc tamen effectum distinguitur: aut seruus ordinatus est, domino sciēte, aut ignorante, aut contradicente. si domino sciēte, &

ente, & non cōtradiciente, tacitè præsumitur manumissus, & per promotiones ad Ordines liber & ingenuus fit, c. si seruus, dist. 54. Si, domino ignorante, præsentatore & ordinatore etiam ignorantibus, minores ordines acceperit, restituendus est domino, c. nulli, dist. 54. Quòd si in presbyterum ordinatus fuerit, multabitur peculio, si habet, c. ex antiquis, extr. eod. si non habet, tenetur domino ad operas canonicas, c. frequens, dist. 54. Quòd si cōtumaciter hoc recuset, deponi poterit, c. nullus, extr. eod. Cùm autem ordinator & præsentator defectum ordinati sciebant, ad duplicatam mancipij æquivalentis præstationem domino tenentur, c. si seruus, dist. 54.

DE OBLIGATIS AD RATIO-
cinia.

Titulus XIX.

Continuatio.

Obligatio, qua quis ad redditionem rationum obstringitur, ab Ordinibus remouet petentem.

Quæ dicuntur Ratiocinia!

Sunt ratiocinia rationum redditiones, ad quas aliquis obligatur, ex administratione rerum publicarum, vel priuatarum: quæ aliàs dicuntur actionalia & ratiocinalia, c. hæc huius, 12. quæst. 2.

H 3 *Quid*